

3.3.11

ברכת ההורים לטקס קבלת תעודות הזהות

כתבה וקראה: מימי כהן

נערים ונערות יקרים! תלמידי כיתה י', אזרחים חדשים!

היום אתם עושים שיעור באזרחות!

סמל הזהות האזרחית והלאומית, הוא התעודה הכחולה שמעניקה לכם היום המדינה, בשלב בו אתם מקבלים עליכם את החובות והזכויות. בתעודה זו מופיע גם שמכם כחלק בלתי נפרד ממדינתכם.

השם שלכם, הרשום בתעודת הזהות, הוא ביטוי ראשון לזהותו של האדם בעיני עצמו ובעיני זולתו.

מהי אותה זהות?

כשבוחנים את המילה "זהות", ניתן לראות בה שני מדרשי שם.

האחד – הנובע מצירוף המילים "זה" "הוא" – כלומר זהות בתור משהו שמזהה אותנו ומבדיל אותנו ממישהו אחר. ואכן, לאיזו צורך נחוצה לנו תעודת הזהות אם לא בכדי שיוכלו לזהות אותנו, כלומר לדעת שזה אנחנו ולא מישהו אחר.

מאיך יכולה המילה זהות לנבוע משורש "ז.ה.ה" – כלומר זהות מלשון שיווין, זהות שנוצרת כאשר אנחנו מזדהים עם משהו, כאשר אנחנו מרגישים שייכים.

ניתן לראות כי זהות היא לעולם חלק מ"אנחנו". האדם הבודד הוא נטול זהות. גם רובינזון קרוזו קיבל את זהותו לא עקב היותו בודד באי אלא משום היותו איש התרבות האנגלית.

מצד אחר, באותה עת של גיבוש תכני הזהות מתחדד גם המענה לשאלה במה נבדל האדם מזולתו. זהות משמעה עמידה מול האחר וראיית האחר, והיא מאפשרת לנו את הבנת עצמנו. אין זהות ללא זולת שנבדל מהאדם, אין איש ללא אישה, אין זקן ללא צעיר, אין עשיר ללא עני, אין יהודי ללא "גוי" וכן הלאה. ככל הנראה זהו המנגנון של יצירת זהות. תלות בין הסיפור האישי של כל אחד מאתנו, שהוא פנימי בעיקרו, לבין הסיפור הקבוצתי שהוא אוסף של פרקי עבר הצוררים בזיכרון. זיכרון של יחיד וזיכרון קולקטיבי.

אבל אתם, נערים צעירים, שמהיום גם מקבלים את התואר "אזרחים", לכם יש חלומות, שאיפות, רצונות ותוכניות לעתיד לבוא. אתם חיים לא רק את עברכם אלא גם את עתידכם. חיים את ה"מקום" שבו תוכלו לרקום חלומות ולנסות לממשם, לקוות וגם להתאכזב. וכדי שתוכלו לעצב את המחר האישי והקולקטיבי שלכם אתם מקבלים היום עם תעודת הזהות את הזכות והחובה האזרחית שלכם להיות מעורבים, פעילים, אכפתיים ושומרי חוק.

כי להיות אזרח פירושו להיות אדם. אדם היכול לראות את הזולת, להושיט עזרה בשעת צרה, לראות בנתינה ערך ומצווה, לשמור על החוקים ולהכיל את הזר. לזעוק את כאב הקטל בכבישים ואת החוק שנרמס. לראות במדינה בית מבלי להרגיש "רגל פה רגל שם" ולהרגיש כי "אני ואתה יכולים לשנות את העולם".

ממחר תעודת הזהות תלווה אתכם עד סוף ימיכם. אנחנו מאחלים לכם שבכל פעם שתדרשו לשלוף את התעודה מכיסכם, תרגישו גאים בעצמכם ובהיותכם אזרחי המדינה.

בברכה

ההורים